

कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७९

कटहरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कटहरी, मोरङ्ग

कटहरी गाँउपालिका

कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७९

गाँउकार्यपालकाबाट स्विकृत मिति :- २०७९/०४/२४

प्रस्तावना

गाँउपालिकाको समग्र विकास लक्ष्य तथा सेवा प्रवाहको सुनिश्चितताको लागि आर्थिक विकास अपरिहार्य अनिवार्य पक्ष हो । यस कार्यको लागि उन्नत जातिय नस्ल सुधार तथा व्यवसायिक पशुपालन गरी दिगो र सममुन्नत समाज निर्माण गर्न अति आवश्यक छ । यस गाँउपालिका भित्र आर्थिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको पशुपालन व्यवसायलाई थप दिगो तथा नाफामुखि बनाउनलाई पशुपालनलाई कृत्रिम गर्भाधान प्रविधीलाई निशुल्क रूपमा सेवा पुर्याई कृषकहरुको जिविकोपार्जनमा सुधार ल्याई सम्मुन्नत आर्थिक दिगो विकासको लागि "कटहरी गाँउपालिका को प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५" बमोजिम कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन कार्यबसधी, २०७९ जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद — १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधीको नाम "कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७९" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधीमा

(क) "गाँउपालिका भन्नाले" कटहरी गाँउपालिका मोरङ्गलाई सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कार्यपालिका भन्नाले" कटहरी गाँउ कार्यपालिका मोरङ्गलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) "अध्यक्ष" भन्नाले कटहरी गाँउपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले कटहरी गाँउपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत" भन्नाले कटहरी गाँउपालिका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

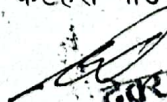
(च) "AI" {Artificial Insemination} पशुपालनमा गरिने कृत्रिम गर्भाधान प्रकृत्यालाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "कृषक" भन्नाले यस गाँउपालिकामा स्थायी वा अस्थायी बसोबास गर्ने सम्पुर्ण कृषकहरुलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) "कृषक समुह" भन्नाले गाँउपालिकामा नियमानुसार दर्ता भएका वा सो भन्दा अघि बिषयगत रूपमा दर्ता भएका कृषक समुह सम्झनु पर्दछ ।

(झ) "पशुपंक्षी" भन्नाले घरपालुवा रूपमा पालिने सम्पुर्ण जनावरहरुलाई सम्झनु पर्छ यसमा कुकुर तथा हाँस र अन्य पशु वा पंक्षीलाई समेत जनाउँदछ ।

(१) "पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखा" भन्नाले कटहरी गाँउपालिका पशुपंक्षी सेवा शाखालाई सम्झनु

देवराज जोशी
अध्यक्ष

पर्छ ।

- (ड) "शाखा प्रमुख" भन्नाले कटहरी गाँउपालिका गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखा सम्झनु पर्दछ ।
- (ढ) "पशुसेवा प्राविधिक" भन्नाले कटहरी गाँउपालिकाबाट करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धि कार्यविधि बमोजिम नियुक्ती भएका वा प्रदेश लोकसेवाबाट सिफारिस भई नियुक्ती हुन भई आएका वा नेपाल सरकार कर्मचारी समायोजन ऐन २०७५ को दफा ७ बमोजिम समायोजन भएका सम्पूर्ण नायव पशुसेवा प्राविधिक, नायव पशु स्वास्थ्य प्राविधिक, पशुसेवा प्राविधिक, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक, प्राविधिक अधिकृतका साथै सम्पूर्ण पशु सेवा सँग सम्बन्धित कर्मचारीहरु सम्झनु पर्दछ ।
- (ण) "उपचार सेवा" भन्नाले पशुपालन सम्बन्धी गरिने सम्पूर्ण उपचार सेवा सम्झनु पर्दछ ।
- (त) "प्रस्तावना" भन्नाले संघ, प्रदेश, सरकार स्थानिय सरकार वा अन्य विभिन्न निकायबाट आव्हान भएका सुचनाहरु समेतलाई जनाउँदछ ।
- (थ) "कार्यक्रम" भन्नाले पशुपालन सँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरु भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
- (द) "लक्षित वर्ग" भन्नाले गाँउपालिका भित्र बसोबास गर्ने विभिन्न वर्गका क्षमता भएका कृषकहरुलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ध) "साझेदारी" भन्नाले विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनका लागी सरकारी गैह सरकारी र निज स्वयम किसान बिचको द्विपक्षिय बहुपक्षिय सम्झौतामा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको साझेदारी सम्झनु पर्दछ ।
- (न) "अनुदान" भन्नाले संघ प्रदेश र स्थानिय तह वा अन्य कुनैपनि निकायबाट नियमानुसार प्रदान हुने अनुदान रकम सम्झनु पर्दछ । यसमा नगद वा जिन्सी समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (प) "विषयगत शाखा" भन्नाले कटहरी गाँउपालिका पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखा सम्झनु पर्दछ ।

३. कार्यक्रमको उद्देश्य :

- १) गाँउपालिका भित्र आर्थिक बिकासको मेरुदण्डको रुपमा रहेको पशुपालन ब्यवसायलाई कृत्रिम गर्भाधानको माध्यमबाट उन्नत ब्यवसायिक र नाफामुखि बनाउने ।
- २) यस गाँउपालिकामा पुर्ण रुपमा निशुल्क कृत्रिम गर्भाधानको माध्यमबाट उन्नत जातको पशुपंक्षी उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गरि दिगो र फराकिलो आर्थिक बिकास गर्ने ।
- ३) निरन्तर नियमित सेवा प्रवाहको माध्यमबाट उन्नत नस्लका पशु उत्पादनमा जोड दिई उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने ।

४) प्रजनन विकृतिबाट हुन सक्ने सम्भावित क्षतिलाई कम गरि उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने ।

५) कृत्रिम गर्भाधानको दरलाई अभिवृद्धि गरि दिगो फराकिलो आर्थिक बृद्धिदर बढाउने ।

४. वित्तिय श्रोत तथा प्राविधिक कर्मचारी ब्यवस्थापन परिचालन :

१) गाँउपालिकाको सवै वडाहरुमा सेवा बिस्तारको लागी पशुपंक्षी तथा मत्स्य बिकास शाखामा रहेका करार तथा स्थायी जनशक्तिबाट मार्फत सेवा प्रवाह गरिने छ ।

२) यस गाँउपालिकामा संकलन हुने आन्तरिक राजध्व आम्दानी वित्तिय समानिकरण अनुदान राजध्व बाडफाटबाट प्राप्त हुने वार्षिक श्रोतबाट गाउँसभा/कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार कार्यक्रमहरुको ब्यवस्थापन गरिने छ ।

देवराज वोधरी
अध्यक्ष

देवराज चौधरी

५. पशु सेवा प्राविधिकको कृत्रिम गर्भाधान सम्बन्धी जिम्मेवारी तथा कार्यविवरण :
१. उन्नत जातको पशु उत्पादनको लागी कृत्रिम गर्भाधान सबै वडाका सबै कृषकहरुमा सेवा सुविधा पुर्याउने
२. पशु सेवा विस्तार कार्यको लागी उन्नत प्रविधी प्रसार गरी गाई/भैसी र बाख्रामा अनिवार्य रुपमा कृत्रिम गर्भाधान गराउनको लागी प्रसार कार्य गर्ने ।
३. गाँउपालिका भित्र भएका तथा गाँउपालिकासंग सिमाना जोडीएका सम्पूर्ण पशुपन्छीहरुमा गरिएका कृत्रिम गर्भाधान प्रगती प्रतिवेदनको यकिन डाटा अनुसुची १ अनुसारको ढाँचामा तयार गरी संबन्धित शाखामा मासिक रुपमा पेश गर्ने ।
४. अनुदानमा आधारित हुने सम्पूर्ण कृषकलापहरुको अनुगमन मुल्याङ्कन निरिक्षण साथै प्राविधिक रुपमा सल्लाह सुझाव परामर्श दिने ।
५. संघ प्रदेश सरकार तथा स्थानिय निकाय र विभिन्न दातृनिकायहरुबाट कुनै कृत्रिम गर्भाधानका कार्यक्रम भएमा सो कार्य गर्ने गराउने ।
६. सेवा सुविधा प्रवाह तथा वित्तिय व्यवस्थापन :
१. गाँउपालिकाको सबै वडाहरुमा सेवा विस्तारको लागी शाखामा रहेका स्थायी तथा करार प्राविधिक जनशक्तिहरु मार्फत वडा कार्यालय वा पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखामा पशुपन्छी ल्याई कृत्रिम गर्भाधान गराईएमा वा कृषकको घर दैलोमा गई पशु प्राविधिकबाट कृत्रिम गर्भाधान सेवा प्रदान गरेमा सेवा प्रदायक पशु प्राविधिकलाई देहाय बमोजिमको यातायात तथा इन्धन सुविधा कार्यालयबाट उपलब्ध गराइनेछ । सो सुविधा प्राप्त गर्नका लागी सेवा प्रदायक पशु प्राविधिकले अनुसुची १ बमोजिमको फारामलाई संबन्धित कृषक र संबन्धित वडाबाट प्रमाणित गराई विषयगत शाखामा पेश गर्नु पर्दछ ।

सि नं.	भिन्न समय अवस्था र कार्यालय परिसर बाहिरको ब्याख्या तथा पुष्ट्याई	प्रोत्साहन वापतको भुक्तानी हुने रकम	प्रोत्साहन वापतको भुक्तानी हुने ईन्धन	कैफियत
१	कार्यालय समय भित्र हाजिर भई कार्यक्षेत्र भित्र संबन्धित कृषकको घरमा पुगि कृत्रिम गर्भाधान कार्य गर्नुपर्ने अवस्थामा प्रति कृत्रिम गर्भाधान कार्य गरे वापत	२००	मासिक ७ लिटर	भुक्तानीको लागी अनुसुची १ अनुसारको ढाँचालाई संबन्धित वडाध्यक्ष तथा संबन्धित कृषकबाट प्रमाणित गरेको हुनुपर्दछ ।
२	काम विशेषले आफ्नो कार्यक्षेत्र भन्दा अन्य वडामा कृत्रिम गर्भाधान गरेवापत	३००		
३	कार्यालय समय भन्दा बाहिर बिहान ५ बजे देखि ९ बजे सम्म र बेलुका ५ बजे देखि ९ बजे समेक कार्यक्षेत्र भित्र प्रति कृत्रिम गर्भाधान वापत	३५०		

देवराज चौधरी

देवराज चौधरी
अध्यक्ष

६. सेवा सुविधा भुक्तानी संबन्धी व्यवस्था :

१. यो कार्यक्रम लागु भए पछि गाँउपालिका भित्र सेवा प्रवाह विस्तार पश्चात प्रत्येक महिना अनुसूची १ अनुसारको मासिक प्रगती प्रतिवेदन वडा कार्यालयबाट प्रमाणित गरि संबन्धित शाखामा पेश भए पश्चात मात्र कार्यविधीमा उल्लेख भए अनुसारको रकम भुक्तानी हुनेछ ।

७. अनुगमन मुल्याङ्कन तथा सिफारिस समिती व्यवस्था तथा काम कर्तव्य अधिकार :

१. गाँउ कार्यपालिकाले कार्यपालिका सदस्य जननिर्वाचित प्रतिनिधी वा विषयगत शाखाका पदाधिकारीबाट यस कार्यक्रमको प्रत्यक्ष अनुगमन मुल्याङ्कन गर्न सक्नेछ ।

२. यस कार्यक्रम कार्यन्वयनको अनुगमन मुल्याङ्कन गरी अगामी वर्षको कार्यक्रम कार्यन्वयन तथा दिगोपनाको लागी देहाय अनुसारको एक सिफारिस समिती रहनेछ ।

गाँउपालिकाको अध्यक्ष

संयोजक

गाँउपालिकाको उपाध्यक्ष

सदस्य

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सदस्य

आर्थिक विकास समिति संयोजक

सदस्य

सम्बन्धित विषयगत शाखा प्रमुख

सदस्य सचिव

३. साथै कार्यविधीको उद्देश्य अनुरूप कार्यको प्रभावशाली मुल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्णय सहित गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नेछ ।

८. अभिलेख तथा प्रगती प्रतिवेदन :

१. यस कार्यकमले निर्धारण गरेको सम्पूर्ण अनुसूची अनुसारको कागजपत्रहरूको व्यवस्थापन गर्न कार्य संबन्धित विषयगत शाखाले गर्नु पर्दछ ।

२. चौमासिक र वार्षिक रुपमा संबन्धित विषयगत शाखाले गाँउ कार्यपालिकामा प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. बाधा अडकाउ फुकाउने :

यस कार्यविधी कार्यन्वयनमा कुनै बाधा अडकाउ परे गाँउ कार्यपालिकाले निर्णय गरी बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

११. परिमार्जन तथा शंसोधन :

यो कार्यविधीलाई आवश्यकता अनुसार गाँउ कार्यपालिकाले परिमार्जन तथा शंसोधन गर्न सक्नेछ ।

देवराज चौधरी
अध्यक्ष

कटहरी गाँवमण्डिका

कटहरी गाँवपालिका
कृतिम गर्भाधान सञ्चालन कार्यविधि २०७९

दफा ५ को सुप्रीम कोर्ट में संवैधानिक

आ.ब. २०७९/०८० कृतिम् गभीधाने प्रगति बिबरण

Dr. D. A. D. D.

RECEIVED

[illegible]

देवराज चौधरी
आध्यक्ष

कृतिम गर्भाधान गर्ने
कर्मचारीको नाम :
दस्तखत :

प्रमाणित गर्ने
संबन्धित वडाको वडाध्यक्षको
दस्तखत :

आज्ञाले
रोहिणी आचार्य
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत